

HAM

Hanna-Reetta Schreckin Ellen Thesleff –elämäkerta nostaa kiehtovan taiteilijan uuteen valoon

Ellen Thesleff (1869–1954) tunnetaan yhtenä Suomen ensimmäisistä ekspressionisteista ja merkittävimmistä pohjoismaalaisista maalareista. Tiistaina 19.9. ilmestyy Kustannusosakeyhtiö Teoksen julkaisemana taidehistorioitsija Hanna-Reetta Schreckin kirjoittama elämäkerta *Minä maalaan kuin jumala – Ellen Thesleffin elämä ja taide*. Odotettu teos syventää upealla tavalla kuvaa ilmaisuvoimaisesta, itsenäisen kosmopoliitin arkea eläneestä taiteilijasta.

Väitöskirjaa Thesleffistä parhaillaan valmisteleva Schreck on ensimmäinen tutkija, joka on perehtynyt muun muassa koko taiteilijan laajaan kirjeenvaihtoon. Kirjeiden vaikea käsiala, vanha ruotsin kieli ja Ellenille luonteenomainen tapa sekoittaa niin ruotsia, italiaa, englantia, saksaa kuin ranskaa kirjoituksissaan johti siihen, että kirjeiden lukemisessa ja tulkinnessa vierähti monta vuotta. ”Ellenin hillitön ilmaisuvoima sekä kirjeiden ja päiväkirjojen avulla hiljalleen täydentynyt kuva taiteilijasta eivät jättäneet minua rauhaan. Kirjan tekemisestä tuli intohimoinen projekti”, Schreck toteaa.

Elämäkerta luo hurmaavaa tarinaa itseriittoisesta, vahvasta ja huumorintajuisesta naisesta, joka vertasi itseään vailla epäilystä taiteen maskuliineihin mestareihin, kuten Leonardo da Vinciin ja Michelangeloon, ja koki myös ylittävänsä näiden saavutukset – työskentelevänsä kuin jumala. ”Tarkoitukseni ei ole selittää Thesleffin elämää hänen teostensa kautta tai päinvastoin, mutta hänen työnsä ovat luonnollisesti tärkeässä roolissa elämäkerrassa. On kiinnostava tutkia sitä, mitä hän maalasi ja pohtia sitä, miksi hän maalasi niin kuin maalasi.”

Thesleffin tapa maalata oli ja on huomiota herättävää, itsenäistä, itsepäistä ja vapaata. Hän rakasti värejä, liikettä, muotoja ja luontoa. Hän oli taiteen avantgarden ytimessä – myös monilla matkoillaan eurooppalaisen taiteen metropoleissa. Kirjassa avautuukin uusi ja ennen näkemätön näkökulma taiteilijan elämään: kiehtova ajattelijoiden ja taiteilijoiden verkosto 1900-luvun alun Firenzessä, missä Thesleff eli vuosien ajan.

Ellen Thesleffin elinaikana ympäröivä yhteiskunta muuttui nopealla sykkeellä ja mahdollisti

naiselle uusia elämänvalintoja. ”Tätä on mielenkiintoista peilata omaan aikaamme. Asiat eivät välttämättä ole kovinkaan paljon muuttuneet. Ellen eli *uuden naisen* ’modernia’ elämää, mihin liittyi monia vaikeitakin valintoja itsensä elättämisestä, ammatissa toimimisesta, naimattomuudesta ja lapsettomuudesta.” Schreck sanoo, että tietynlainen itsenäisyys, erillisuus ja sivussa kulkeminen oli leimaava piirre Thesleffin koko uralle ja elämälle. ”Ellen halusi olla vapaa. Ja hän uskalsi olla sitä. Pätee niin hänen elämäänsä kuin taiteeseensa.”

Haastattelupyynnöt: Kustannusosakeyhtiö Teos, Hannele Jyrkkä, puh. 050 3222 387, hannele.jyrkka@teos.fi

Lisätiedot kirjasta: Hanna-Reetta Schreck, puh. 050 5420 014, hannareetta.schreck@gmail.com

Lehdistökuvat: www.teos.fi, suurempiresoluutioiset teoskuvat: hannele.jyrkka@teos.fi

Ellen Thesleff –näyttely avautuu HAMissa keväällä 2019

Ellen Thesleff uudisti värimaalausta, verkostoitui aktiivisesti eurooppalaisen taide-elämän toimijoiden kanssa, uudisti suomalaisen puugrafiikan ilmaisutapaa ja lähentyi uransa viimeisinä vuosina jopa abstraktia ilmaisua. HAMin näyttely valottaa, miten ajan henki ja laajan kansainvälisen elinpiirin vaikutus peilautuu Thesleffin taiteessa eri vuosikymmeninä.

Näyttely rakentuu useamman teoksen ympärille koottuihin temaattisiin osioihin. HAMin kokoelmiin kuuluu Thesleffin keskeisiä maalauksia, joita täydennetään merkittävillä teoksilla yksityisistä ja julkisista kokoelmista. Näyttelyn kuraattori on Hanna-Reetta Schreck.

Lisätiedot näyttelystä: amanuenssi Kati Nenonen, HAM, puh. 050 561 8394, kati.nenonen@hel.fi.